

Sastanak za praćenje provedbe (Follow-up meeting)
Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina
u Republici Hrvatskoj

Zagreb, 23. svibnja 2022., od 09:00 do 15:30

Mjesto: Hrvatski sabor, dvorana Ivan Mažuranić

Osnovne informacije o sastanku praćenja provedbe: Hrvatska je ratificirala Okvirnu konvenciju za zaštitu nacionalnih manjina (FCNM) 11. listopada 1997. i primjenjuje ih na 22 priznate nacionalne manjine: Albance, Austrijance, Bošnjake, Bugare, Crnogorce, Čehe, Mađare, Nijemce, Makedonce, Poljake, Rome, Rumunje, Ruse, Rusine, Slovake, Slovence, Srbe, Talijane, Turke, Ukrajinice, Vlahe i Židove.

Savjetodavni odbor Okvirne konvencije (ACFC) razumije praćenje Okvirne konvencije kao otvoreni proces gdje se [svaki ciklus](#) nadograđuje na prethodni. Sastanci praćenja provedbe su stoga integralni dio svakog od ciklusa.

[Sastanci praćenja provedbe](#) osiguravaju platformu za dijalog između Savjetodavnog odbora i mnoštva dionika u državi stranci. Sastanak praćenja provedbe koji će se održati u Hrvatskom saboru 23. svibnja 2022. nudi prigodu za raspravu o preporukama koje je prihvatio Savjetodavni odbor u svom [Petom mišljenju o Hrvatskoj](#), usvojenom 1. veljače 2021. g. (sažetak dostupan na [hrvatskom jeziku](#)), kao i o preporukama hrvatskim vlastima koje sadrži [Rezolucija Odbora ministara Vijeća Europe CM/ResCMN\(2022\)2](#), usvojena 23. veljače 2022. g.

Sastanci za praćenje provedbe su prigoda Savjetodavnom odboru da pojasni, kada je to nužno, svoju poziciju a vlastima da izvijeste o već postignutom ili planiranom napretku u provedbi preporuka. Naknadni sastanci omogućuju identificiranje, kroz dijalog s predstavnicima, najučinkovitijih načina praktične provedbe preporuka. Naknadni sastanci također daju mogućnost Savjetodavnom odboru da podijeli dobre prakse iz svog rada na praćenju.

Naposljetku, sastanci za praćenje mogu služiti i za podizanje svijesti o načelima i odredbama Okvirne konvencije te funkcioniranju njenog mehanizma za praćenje.

KOMENTIRANI PROGRAM

08:30 – 09:00 **Dolazak i registracija sudionika**

09:00 – 09:30 Uvodne riječi, predstavljanje ciljeva sastanka za praćenje provedbe

Moderator: Romana Kuzmanić Oluić, savjetnica ministra, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Govornici:

- **Anja Šimpraga**, potpredsjednica Vlade Republike Hrvatske, predsjednica Koordinacije za društvene djelatnosti i ljudska prava
- **Alen Tahiri**, ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske
- **Marie B. Hagsgård**, predsjednica Savjetodavnog odbora, članica izabrana za Švedsku

09:30 – 10:00 Uvodna sjednica: Okvirna konvencija za zaštitu nacionalnih manjina i postupak njezina praćenja, sažetak Petog mišljenja za Republiku Hrvatsku

Moderator: Michaël Guet, administrator, savjetnik za romska pitanja, Tajništvo Okvirne konvencije, Odjel za antidiskriminaciju, DGII Demokracija, Vijeće Europe

Govornici:

- **Antonija Petričušić**, članica Savjetodavnog odbora, članica izabrana za Hrvatsku
- **Marie B. Hagsgård**, Predsjednica Savjetodavnog odbora, članica izabrana za Švedsku

Pitanja i odgovori

10:00 -10:15 pauza za kavu

10:15 -12:00 Sjednica 1: Promicanje međuetničkog dijaloga i samoidentifikacije kao manjine, borba protiv diskriminacije, zločin iz mržnje, govor mržnje, protumanjinska retorika i stereotipi, uključujući medije

Preporuke Rezolucije OM za trenutno djelovanje:

1. osigurati da i postupak i upitnik za popis stanovništva budu u skladu s međunarodnim standardima, kako bi se povećalo povjerenje u postupak prikupljanja podataka i rezultate popisa stanovništva; kategorija „ostali“ ne bi se smjela koristiti za razvrstavanje ili odražavanje višestruke pripadnosti;
2. osmisliti sveobuhvatnu strategiju za promicanje međuetničkog dijaloga i uključivog društva, te pratiti i ocijeniti učinak te strategije; poduprijeti periodičko ocjenjivanje stavova prema nacionalnim manjinama i percepcije nejednakosti i diskriminacije u društvu;
3. odlučno riješiti i javno osuditi sve slučajeve javnog poticanja na nasilje i mržnju, zločine iz mržnje, kao i radikalni nacionalizam, povijesni revizionizam, glorificiranje osoba osuđenih za počinjenje ratnih zločina i protumanjinsku retoriku u javnom i političkom prostoru, i osigurati da zločini iz mržnje usmjereni na pripadnike nacionalnih manjina budu spriječeni, učinkovito istraženi i na odgovarajući način kažnjeni; također, pojačati napore kako bi osigurale da svi navodni slučajevi govora mržnje na internetu koji se odnose na pripadnike nacionalnih manjina, kao i oni u tiskanim i audiovizualnim medijima, budu na učinkovit način praćeni i, kad je to primjenjivo, kažnjeni;

Daljnje preporuke Rezolucije OM:

5. promicati i provesti mjere za borbu protiv svih oblika diskriminacije i njezino kažnjavanje, uključujući i interseksijsku (višestruku) diskriminaciju, obračujući posebnu pozornost na rizične skupine kao što su romska i srpska nacionalna manjina i povratnici; u tom pogledu, dodatno poboljšati učinkovitost sustava besplatne pravne pomoći kako bi se osigurao jednak pristup pravdi svim pripadnicima nacionalnih manjina, a osobito najranjivijima koji su izloženi diskriminaciji;

6. osigurati istaknutiju prisutnost nacionalnih manjina u javnim medijima, između ostaloga povećanjem količine i kvalitete medijske produkcije za pripadnike nacionalnih manjina, kao i povećanjem financijskih i ljudskih resursa namijenjenih za javne radijske i televizijske programe koji se stvaraju za nacionalne manjine i o njima, ili ih manjine same stvaraju, uz blisko savjetovanje s predstavnicima nacionalnih manjina.

Moderator: Aleksa Đokić, voditelj Službe za prava nacionalnih manjina, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Govornici:

- Marie B. Hagsgård, predsjednica Savjetodavnog odbora
- Nadležna tijela
- Predstavnici nacionalnih manjina

Dijalog

12:00 – 12:45 pauza za ručak

12:45 – 14:00 SJEDNICA 2: Interkulturalno i uključivo obrazovanje, uporaba manjinskog jezika i pisma te prikaz znakova i topografskih oznaka na manjinskim jezicima

Preporuke Rezolucije OM za trenutno djelovanje:

4. promicati uključivo i kvalitetno obrazovanje; odlučno se boriti protiv segregacije u školama; osigurati redovito pohađanje nastave za svu djecu tijekom obveznog školovanja; nastaviti smanjivati izostajanje iz škole i rano napuštanje školovanja od strane romske djece; provesti dubinsko istraživanje o unutarnjim i vanjskim uzorcima tih problema, u kojem će blisko sudjelovati pripadnici romske nacionalne manjine i medijatori za romske zajednice, kao i sva nadležna tijela na državnoj i lokalnoj razini, a u cilju prilagodbe obrazovnih politika i mjera.

Daljnje preporuke Rezolucije OM:

7. smanjiti donji prag za službenu uporabu jezika i pisma nacionalnih manjina u jedinicama lokalne samouprave i osigurati da sve lokalne vlasti poštuju i primjenjuju mjerodavne zakonske propise;

8. provesti pravo pripadnika nacionalnih manjina da nazivi ulica i oznake na javnim zgradama budu prikazani na manjinskom jeziku i pismu, sukladno državnom zakonskom okviru i članku 11. stavku 3. Okvirne konvencije; također, podizati svijest na svim razinama i u javnosti o tim zakonskim obvezama, kao pokazatelju raznolikog karaktera područja u kojima pripadnici nacionalnih manjina tradicionalno i u današnje vrijeme žive. Tijekom provedbe tih obveza potrebno je provesti blisko savjetovanje vlasti, predstavnika manjina i većinskoga naroda;

9. nastaviti s razvojem i provedbom međukulturnog obrazovanja u svim školama i za sve učenike o doprinosu nacionalnih manjina hrvatskome društvu, kao i o njihovoj povijesti i kulturi, a u sklopu nastavnoga programa za povijest, glazbenu umjetnost i građanski odgoj. Obrazovanje se treba temeljiti na nezavisnom istraživanju te biti osmišljeno u suradnji s predstavnicima nacionalnih manjina, u cilju smanjenja prevlasti negativnih stereotipa i suprotstavljanja trendovima povijesnog revizionizma u društvu. Sukladno tome, potrebno je pružiti stručno usavršavanje učitelja i ažurirane udžbenike i nastavne materijale na manjinskim jezicima.

Moderator: Michaël Guet, administrator, savjetnik za romska pitanja, Tajništvo Okvirne konvencije, Odjel za antidiskriminaciju, DGII Demokracija, Vijeće Europe

Govornici:

- Marie B. Hagsgård, predsjednica Savjetodavnog odbora
- Nadležna tijela
- Predstavnici nacionalnih manjina

Dijalog

14:00 – 15:15 SJEDNICA 3: Učinkovito sudjelovanje i pristup socio-ekonomskim mogućnostima

Daljnje preporuke Rezolucije OM:

10. osigurati da se ne ograničava pravo na učinkovito sudjelovanje pripadnika nacionalnih manjina u javnim i državnim tijelima, posebice njihovo pravo da budu zastupljeni u Hrvatskom saboru, kao i ostala manjinska prava;

11. u svijetlu postojećeg mjerodavnog zakonodavstva, nastaviti i pojačati postojeće mjere kako bi u praksi osigurale proporcionalnu zastupljenost pripadnika nacionalnih manjina u javnim službama, pravosuđu, policiji i upravnim tijelima u jedinicama lokalne samouprave putem odgovarajućih mjera;

12. redovito ocjenjivati ispunjavaju li jedinice lokalne i regionalne samouprave svoje zakonske obveze u pogledu učinkovite potpore svim vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina; pobrinuti se da sva vijeća nacionalnih manjina imaju dostatna sredstva kako bi mogla učinkovito sudjelovati u procesima donošenja odluka na lokalnoj i regionalnoj razini i očuvati svoju neovisnost;

13. poboljšati stambene i životne uvjete, posebice za romsku nacionalnu manjinu i srpske povratnike, te pronaći odgovarajuća i održiva rješenja za legalizaciju nelegalnih naselja; ojačati postojeće mjere koje pridonose ekonomskom osnaživanju manjinskih zajednica, uključujući povratnike, između ostaloga i putem ciljanih ulaganja u infrastrukturu.

Moderator: Aleksa Đokić, voditelj Službe za prava nacionalnih manjina, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina

Govornici:

- Marie B. Hagsgård, predsjednica Savjetodavnog odbora
- Nadležna tijela
- Predstavnici nacionalnih manjina

Dijalog

15:15 – 15:30 Završne riječi i sažetak rezultata dijaloga

Moderator: Romana Kuzmanić Oluić, savjetnica ministra, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova

Govornici:

- Alen Tahiri, ravnatelj Ureda za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.
- Marie B. Hagsgård, predsjednica Savjetodavnog odbora, članica izabrana za Švedsku.